

Generalitat de Catalunya
**Departament de Treball, Afers Socials
i Famílies**

Proposta de Bases de la Llei d'Autonomia Personal de Catalunya

Comissió d'Afers Socials i Famílies

10/05/2017

INTRODUCCIÓ

- 10 anys de vigència la Llei de Dependència estatal
 - Disseny frustrat
 - Laminació de drets 2012
 - Nova regulació de 2013 i moratòria
 - Infrafinançament i llistes d'espera
 - 2.800 M per eixugar llistes d'espera (360.000 persones)
 - Inexistència del món local

- Reptes:
 - Demogràfics
 - Prevenció
 - Eficàcia i eficiència
 - Proximitat
 - Orientació comunitària
 - Garantia de drets

INTRODUCCIÓ

- Models europeus de promoció de l'autonomia personal
 - **França**, sistema d'atenció informal, impuls a SAD (Gener 2016) Llei d'envelliment, que potencia l'atenció domiciliària i assigna una prestació econòmica vinculada al servei (institucional, SAD i cuidador informal) d'acord amb el grau i la renda.
 - **Suècia**, Model basat tradicionalment en l'atenció formal (SAD; Centre de dia i SAD). Potenciació del cuidador informal – assistent personal, que rep prestació econòmica més de serveis complementaris (transport, excedència laboral, suport i formació).
 - **Holanda i UK**, Model base d'atenció formal i impuls SAD. Prestacions econòmiques en base a pressupostos personals (*personal budgets*), potenciació del cuidador personal – professionalització Infermeria-Gerocultora.
 - **Alemanya**, sistema base és l'Atenció domiciliària, i cuidador informal: prestació econòmica pel cuidador informal, amb serveis complementaris d'equipament mèdic i tecnològic, formació i contribució a la seguretat social per cuidadors informals, “respir”.

CONTEXT

- Desenvolupament de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya
 - **Article 24.2** *Les persones amb necessitats especials, per a mantenir l'autonomia personal en les activitats de la vida diària, tenen dret a rebre l'atenció adequada a llur situació, d'acord amb les condicions que legalment s'estableixen*
 - **Art. 166.** *Competència exclusiva en Serveis Socials*
 - **Art. 131, 134, 137, 160, 162, 169, 170** *Educació, Habitatge, Règim Local, Sanitat, Transport, Treball*

- Nou Model
 - prevenció i la promoció de l'autonomia
 - Enfocament transversal
 - EAC i la Llei de Serveis Socials
 - Sostenibilitat financera

CAL ESTABLIR UN MODEL INNOVADOR, TRANSVERSAL I SOSTENIBLE

CANVI DE PARADIGMA

MODEL TRADICIONAL	NOU MODEL
Discapacitat / dependència	Capacitat i Funcionament
Mèdic-rehabilitador	Bio-psico-social
Tecnocràtic	Autonomia i dret a decidir
Atenció centrada en els serveis	Atenció centrada en la persona Formació i Acompanyament
Respostes reactives	Prevenció
Resposta única de serveis socials	Respostes transversals Disseny universal i accessibilitat
Atenció suport dependència	Prevenció i promoció autonomia Intervenció cap a resultats i satisfacció

MARC CONCEPTUAL

MARC LEGAL

□ INTERNACIONAL

- Declaració Universal dels Drets Humans
- Convenció sobre els drets de la infància
- **Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat**

□ AUTONÒMICA

- EAC 2006
- Llei de Serveis Socials (2007)
- Normativa sectorial de l'àmbit de la salut, ensenyament, treball, habitatge, accessibilitat

□ ESTATAL

- Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les persones en situació de dependència (LAPAD)
- Normativa sectorial de l'àmbit de la salut, l'educació, laboral, seguretat social

LAPCAT – Llei marc de caràcter transversal

BASE 1

Objecte, conceptes bàsics i abast de la llei

OBJECTE

- Que les persones puguin viure amb la màxima autonomia personal possible = Dret subjectiu de ciutadania
- Prevenció general i específica de les limitacions funcionals
- Intervenció en l'Entorn i el Context: Accessibilitat i Inclusió
- Promoció de les Capacitats i Suport a l'Autonomia Personal

CONCEPTES BÀSICS

- Definicions tècniques reconegudes internacionalment (CIF, OMS, UE, NORUM) Funcionament

ABAST

- Inclourà els actuals serveis i suports a la dependència de la LAPAD, els quals es respectarien com a prestacions mínimes

BASE 2

Principis rectors

DIGNITAT

- Universalitat, inclusió, disseny universal, equitat, solidaritat

AUTONOMIA

- Vida independent, accessibilitat, capacitats, promoció autonomia personal

CORRESPONSABILITAT

- Dimensió social, ètica cívica, contribució, responsabilitat, progressivitat

ATENCIÓ CENTRADA EN LA PERSONA I QUALITAT DE VIDA

- Atenció personalitzada, atenció integral centrada en la persona, flexibilitat, proximitat

SEGURETAT I ENVELLIMENT ACTIU

- Prevenció, continuïtat dels serveis, sostenibilitat, transversalitat, avaluació

BASE 3

Titulars del Drets

OBJECTIUS		TITULARS	CAPACITATS I LIMITACIONS FUNCIONALS	NACIONALITAT
Prevenció	General	Tota la població	NO	NO
	Específica	Col·lectius de risc	NO	NO
Context inclusiu Accessibilitat/social		Tota la població i a tot el territori		
Promoció i suports per a l'autonomia	Persona amb LF	Família / Cuidadors	SI	- UE - Tercers països (necessitat bàsica)
	Respecte als Drets atorgats a les PLF via LAPAD			

BASE 4

Drets i deures i Qüestions ètiques

ENFOCAMENTS		
TITULARS	DRETS	DEURES
Persones amb LF I, si escau, els seus familiars	<ul style="list-style-type: none">- Respecte a les seves capacitats i autonomia- Exercici dels drets de ciutadania (p.e. anar a votar)- Rebre assessorament i orientació...	<ul style="list-style-type: none">- Prevenció del manteniment de la seva autonomia- Assumir les competències dels seus actes lliurement acceptats- Cooperar en la presa de decisions (esp. si afecten a tercers)- Dels familiars: posar per sobre l'interès de la PLF i complir la seva voluntat i no substituir-la o desconsiderar-la
Dels professionals	<ul style="list-style-type: none">- Objeció de consciència respecte posicions autònomes de les PLF o de l'organització,...	<ul style="list-style-type: none">- Respectar la dignitat i l'autonomia de les PLF

Només s'inclourien els específics de l'àmbit d'aquesta Llei, evitant les repeticions dels drets constitucionals o dels ja reconeguts en lleis sectorials (sanitat, serveis socials, Educació, Accessibilitat, etc.)

BASE 4

Drets i deures i Qüestions ètiques

SEGUIMENT I CONTROL

1. Serveis d'Inspecció.
2. Informes basats en treball de camp i Opinió, per entitats independents i publicació de resultats.
3. Protocols unificats per detectar i abordar discriminacions i maltractaments.

QÜESTIONS ÈTIQUES

Noves funcions pel COMITÈ D'ÈTICA DELS SERVEIS SOCIALS DE CATALUNYA:

- Criteris i pautes d'actuació de resolució de dubtes sobre qüestions ètiques derivades de la intervenció social.
- Impulsar la creació de Comitès d'Ètica a nivell territorial i Espais de reflexió ètica
- Organització de jornades tècniques, anàlisi i coneixements
- Formació i difusió de bones pràctiques.
- Coordinació i Intercanvi amb el Comitè de Bioètica de Catalunya

BASE 5

Valoració, Assessorament i Acompanyament

PROPOSTES

MODEL UNIFICAT	<ul style="list-style-type: none">- Simplificació i agilització processos- Unificació de criteris, processos i equips de valoració EVD i SEVAD- Valoració Grau de discapacitat, autonomia personal, i si escau, barem de mobilitat reduïda i tercera persona
EQUIP TÈCNIC DE VALORACIÓ I ORIENTACIÓ (EVO)	<ul style="list-style-type: none">- Enfortir recursos actuals- Assessorament i acompanyament continuat- Dependència funcional de GENCAT i actuació en Zona- Professionals bàsics i professionals de suport- Assessorament d'equips especialitzats i SIRIUS
CRITERIS	<ul style="list-style-type: none">- Capacitats- Limitacions funcionals socials- Valoració de l'entorn (real i uniforme)- Seguiment <p>Normes CIF</p>
PARTICIPACIÓ	<ul style="list-style-type: none">- Activa de la persona- Si vol: de la família o de persones del cercle de confiança
EFFECTES	<ul style="list-style-type: none">- Resolució unificada- Prescripció i recomanacions de productes de suport

BASE 5

Valoració, Assessorament i Acompanyament

PROPOSTES

PLA D'AUTONOMIA I VIDA (PAV)

Realitzat des de la proximitat – àmbit local, pels **Equips d'Assessorament i Seguiment (EAS)**

- Professional dels SSBB (gestió del cas) +
- Professional de Salut d'atenció primària

Pla senzill i Consensuat amb la persona / família

Enfocament integral i comunitari

Procediments d'Urgència

Assessorament recursos, serveis i suports del territori

BASE 6

Abast de les Situacions Protegides

Necessitats	Protecció LAPCAT	Normativa
1. Aprenentatge i Aplicació de Coneixements	Accés escola amb suports Prevenió deteriorament cognitiu	Sectorial Ensenyament i Serveis Socials
2. Tasques i demandes generals	Habilitació i Rehabilitació	Salut, serveis socials i accessibilitat
3. Comunicació	Context social inclusiu per comunicar-se. Llenguatges, sistemes augmentatius	Accessibilitat i Llei Llengua Signes
4. Mobilitat	Entorn accessible i ajudes tècniques	Serveis socials i Accessibilitat
5. Autocura	Suports personals per autonomia	Serveis socials i LAPAD
6. Vida domèstica	Vida digne a la llar, Suports AVD	Serveis Socials, LAPAD, Prestacions socials
7. Interaccions i relacions personals	Ajudes i Suports facilitadors	Serveis socials
8. Àrees principals de la vida	Suports i mesures d'accés educació, treball i activitats econòmiques	Treball, Ensenyament, Serveis Socials
9. Vida comunitària, social i cívica	Accés a activitats socials, vida comunitària	Serveis socials

BASE 6

Abast de les Situacions Protegides

Tipus de Protecció		
Mesures de Prevenció	General (tota la població)	Programes Envelliment Actiu Riscos laborals, Accidents, Detecció precoç,..
	Específica (col·lectius de risc)	Maltractament
Intervenció en Entorn / Context (Condicions ambientals)	Entorn Físic (Accessible i Disseny universal) Context Social - Context inclusiu	Escola inclusiva Empresa i Treball inclusiu Esport, Lleure Cultura Ciutats inclusives Participació plena
Promoció i Suport PLF (Condicions personals)	Promoció de l'Autonomia	Serveis; Prestacions, Programes, productes de suport i actuacions CARTERA PLF
	Suport	

BASE 7

Cartera de serveis socials, adaptació de la llar i productes de suport

Cartera general de serveis i prestacions per a PLF		
Serveis inicials	Informació, orientació i assessorament (SSB) Equip de Valoració i Orientació (EVO) Equip d'assessorament i seguiment (EAS) Avaluació ambulatoria integral geriatria (Salut)	
Serveis	Ensenyament	Accés Llars d'infants Accés Escola Educació superior
	Salut	Rehabilitació Habilitació Entrenament i millora del funcionament PADES

Serveis

Serveis Socials		<p>Atenció primerenca</p> <p>Atenció domiciliària</p> <p>Atenció en l'entorn familiar (cuidador no professional)</p> <p>Suport i autonomia a la pròpia llar</p> <p>Habitatges tutelats o assistits (etapes incipients pèrdua autonomia)</p> <p>Teleassistència avançada</p> <p>Atenció diürna</p> <p>Atenció nocturna</p> <p>Atenció residencial</p> <p>Atenció comunitària (centres cívics, casals, associacions, etc.)</p> <p>Assistent personal</p> <p>Respir (família/cuidador)</p> <p>Mediació i intèrprets</p> <p>Assistència animal (gossos d'assistència)</p> <p>Mentoria i acompanyament</p> <p>Entrenament en vida diària, mobilitat, en sistemes alternatius de comunicació, cognitiu</p> <p>Serveis de teràpia ocupacional i ajudes tècniques</p>
Treball	<p>Empresa</p> <p>Treball protegit</p> <p>Autoocupació</p>	<p>Orientació professional</p> <p>Formació i capacitació per a l'ocupació i autoocupació</p> <p>Suport a la inserció laboral en l'empresa ordinària</p>
Habitatge	Habitatges accessibles	
Lleure	Oci i temps lliure inclusiu	
Esport	Esport inclusiu	
Altres	<p>Acció voluntària</p> <p>Ajuda Mútua</p> <p>Grups de suport</p>	

Prestacions econòmiques	Beques i ajudes Crèdits, ajuts de productes de suport, adaptació vehicle i arranjaments a la llar Prestació Econòmica per l'autonomia (PEA)
Productes de suport	Per a les activitats de la vida diària Per a les activitats escolars Per a l'adaptació del lloc de treball Per a l'esport i el temps lliure Serveis especialitzats, com ara el SIRIUS, UTAC (especialitzada en tècniques augmentatives de comunicació), entre d'altres. Entrenament en productes de suport
Programes	Recerca Avaluació de resultats Formació i capacitació al cuidador no professional i als cangurs especialitzats Banc de bones pràctiques

L'esquema de funcionament de la cartera PLF

Limitació funcional	Recursos econòmics	Prestació econòmica d'autonomia (PEA)	Serveis Proximitat				Assistent personal	Atenció entorn familiar	Atenció Residencial
			Atenció						
			Domicili	Diürns	Tele-assistència Avançada	Altres: respir, formació, Ajudes Tècniques, etc.			
Grau I	A	x							
	B	y							
	C	z							
Grau II	A	X							
	B	y							
	C	z							
Grau III	A	X							
	B	Y							
	C	z							

BASE 8

Organització i Governança

GOVERNANÇA MULTINIVELL

ORGANITZACIO	<ul style="list-style-type: none">- El sistema organitzatiu ha de ser coherent amb els objectius- La transversalitat ha de formar part de l'organització de prestacions- No s'han d'integrar els serveis: coordinació i transversalitat- Preservar i reforçar la descentralització dels serveis socials (compartir: cartera serveis, sistemes informació, i eines)- És clau la col·laboració entre el sector públic i la iniciativa social- Obligar a l'avaluació periòdica de la llei en termes d'equitat, eficiència, qualitat de vida i de l'atenció
ÒRGANS	<ul style="list-style-type: none">- Consell de Coordinació de Benestar Social (Art. 40.1.LSS) (<i>Consell Territorial de l'Autonomia Personal</i>)- <i>Comitè Avaluació de Necessitats de Serveis Socials (Art. 40.2, LSS)</i>

BASE 9

Competències Públiques i rol de la Iniciativa Social

CRITERIS ADOPTATS

Competències GENERALITAT	<ul style="list-style-type: none">- Determinació de polítiques, Planificació, Ordenació, Coordinació transversal dels objectius de la Llei (TASF) i Avaluació General- Estructura de Gestió i d'agència especialitzada en prestacions- Configuració de la Cartera associada a l'Autonomia Personal- Mapa territorial d'equipaments i serveis- Programes i descentralització territorial- EVO, Programació i gestió prestacions, Garantia places, Control i Inspecció
Competències GOVERNS LOCALS	<ul style="list-style-type: none">- Competències de les ABSS en SSB- Participació en la programació- Coordinació actuacions i serveis per a la Prevenció i Contextos inclusius en el territori d'acord amb planificació general Generalitat- Col·laboració i coordinació amb entitats prestadores- PAV, EAS, SAD i Teleassistència- Execució serveis de proximitat (Prevenció, Entorn i Context)
Rol de la INICIATIVA SOCIAL	<ul style="list-style-type: none">- Integrants de la Xarxa de serveis socials de responsabilitat pública- Participació en òrgans establerts en el seguiment de la Llei

BASE 10

Finançament

PROPOSTA

Llei 12/2007 de Serveis Socials: finançament a càrrec dels Pressupostos Generals

- Generalitat, aportacions finalistes de l'Estat, aportacions Ens locals, herències intestades, obres socials de les caixes, aportacions privades

PREVENCIÓ

- Departaments GENCAT
- Governos Locals
- Entitats col·laboradores

ENTORN I CONTEXT

- Llei d'Accessibilitat, costos avaluats
- Costos de polítiques departamentals
- Plans Locals d'Inclusió i cohesió social
- Actuació a les llars
- Context inclusiu: Educació, treball
- Model Ciutats inclusives: Territori, DTASF i ACM i FMC

PROMOCIÓ I SUPORT A L'AUTONOMIA PERSONAL

Salut
 Serveis Socials
 Treball
 Habitatge
 Famílies

Acció Cívica i Comunitària
 Cultura
 Esport
 Productes de Suport (Públic-Privat, Gencat i Ens Locals)

BASE 10

Finançament

PROPOSTA

FONTS DE FINANÇAMENT

PÚBLIC	<ul style="list-style-type: none">- Pressupostos Generalitat de Catalunya- Governos Locals (Ajuntaments, CC, Diputacions / Vegueries)- Aportacions finalistes Estat LAPAD- Altres (Successions i Donacions; Fiscalitat compensadora)
USUARIS	<ul style="list-style-type: none">- Coresponsabilitat en funció de la Capacitat econòmica- Diferència entre Cost de referència i Preu públic (variable)- Gestió, atenció mèdica, assistencial i hoteleria- PEA per sufragar el preu públic: cost assistencial i hoteleria
ALTRES	<ul style="list-style-type: none">- Fons nacional de solidaritat per l'autonomia- Previsió social

Procés participatiu: 2017

Consells de Participació

- CODISCAT
- Consell General de la Gent Gran
- Consell General de Serveis Socials

Grups de Treball CGSS:

- Col·legis professionals
- Agents econòmics i socials
- Entitats federatives
- ACM/FMC

Focus Group

- Professionals
- Usuaris
- Familiars
- Gestors

Generalitat de Catalunya
**Departament de Treball, Afers Socials
i Famílies**

<http://treballiaferssocials.gencat.cat/>